

Protokoll fört vid enskild föredragning

Infrastrukturavdelningen
Allmänna byrån, I1

Beslutande
Minister
Camilla Gunell

Föredragande
Byråchef
Gustav Blomberg

Justerat
Omedelbart

Nr 15

Etablering av svartfiberförbindelser alternativt våglängder
mellan Mariehamn och skärgårdskommunerna som
medverkar i projektet ACROSS

ÅLR 2025/240

51 I1

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att besvara begäran från Ålands musikinstitut enligt **bilaga 1, I125E15**.

Hänvisning
Er begäran

Ålands musikinstitut
Vik. rektor Bertil Andersson

Kontaktperson
Gustav Blomberg, byråchef
Jani Sjölund, IT- och digitaliseringschef
Bo Lindström, elinspektör

Ärende

Etablering av svartfiberförbindelser alternativt våglängder mellan Mariehamn och skärgårdskommunerna som medverkar i projektet ACROSS

Beslut

Landskapsregeringen bedömer att det inte är tekniskt möjligt att etablera en sådan svartfiberförbindelse eller våglängder i befintligt fibernät till kommunerna Vårdö, Kumlinge, Brändö, Sottunga och Kökar som Ålands musikinstituts begäran avser. Det är dock tekniskt möjligt att etablera en sådan förbindelse till Föglö.

Landskapsregeringen konstaterar även att det inte är klarlagt hur en eventuell utbyggnad och uppgradering av fibernätet till de aktuella skärgårdskommunerna skulle genomföras eller finansieras, eller för den delen, hur lång tid ett sådant projekt skulle ta i anspråk.

Motivering

Enligt landskapsregeringens bedömning, baserad på den beredning av ärendet som utförts, är det inte tekniskt möjligt för närvarande att etablera svartfiberförbindelse eller våglängder i befintligt fibernät till kommunerna Vårdö, Kumlinge, Brändö, Sottunga och Kökar med anledning av nuvarande fibernäts beskaffenhet, dess utbyggnad i landsbygden och skärgården samt flaskhalsar i nätet. Det är dock tekniskt möjligt att etablera förbindelse enligt anhållan till Föglö.

En preliminär och mycket grov kostnadsuppskattning för att anlägga fibernät för att möjliggöra ACROSS-projektet i skärgårdskommunerna är 820 000 euro. Det är dock inte klarlagt vem eller hur ett sådant projekt ska genomföras, eller huruvida det finns behov av offentligt stöd för ett sådant projekt. Landskapet Åland har inte för avsikt att äga eller fungera som beställare av fibernät. Det är privata aktörer som bygger ut fibernätet på Åland.

Det kan även konstateras att det för närvarande inte finns budgetmedel för finansieringsstödmekanismer i varken Ålands budget för 2025 eller inom innevarande rambudgetperiod till och med 2027 för sådana fiberanläggningsprojekt som det är frågan om.

Bakgrund

Ålands musikinstitut har genom en skrivelse daterad 10.1.2025 begärt att Ålands landskapsregering etablerar svartfiberförbindelser alternativt våglängder mellan Mariehamn och de sex skärgårdskommunerna Föglö, Sottunga, Kökar, Brändö, Kumlinge och Vårdö med motiveringen att sådana etableringar behövs för att genomföra Ålands del av projektet ACROSS. Skärgårdsprojektet ACROSS har i uppdrag att leverera utbildning och kultur på distans i Stockholms och Ålands skärgårdar. Förutsättningen för ett lyckat projekt är att landskapsregeringen säkerställer svartfiberförbindelser mellan Mariehamn och de sex skärgårdskommunerna.

Projektet syftar till att koppla samman kulturarenor via ett stabilt lågfördröjningsnätverk mellan Stockholm och Mariehamn. Lösningen bygger på särskilda fjärrstationer som kommunicerar över befintliga optiska fiberförbindelser och här avser detta användningen av eventuella förbindelser landskapsregeringen skulle ha tillgång till. Tekniken som används bygger på mediarouters, såsom de som utvecklats inom det åländska projektet DÅMI, och möjliggör musikundervisning samt scenkonstproduktioner på distans mellan öarna och teatrar i regionen med minimal fördröjning.

Minister

Camilla Gunell

Byråchef

Gustav Blomberg